

Een rijke historie

De Nederlanders die onlangs een interland speelden tegen Senegal, kwamen terecht in een land met een rijke damhistorie. Helaas is die historie nauwelijks beschreven. Dat er in Senegal - en naar later zou blijken in vrijwel geheel Afrika - veel en sterk gedamd wordt, drong tot de Europeanen door met de komst van Woldouby. Deze maakte omstreeks 1910 deel uit van een groep Senegalezen, welke zijn kunsten vertoonde op tentoonstellingen. Woldouby damde tegen bezoekers om een bescheiden inzet. Hij verloor zelden en speelde zeer snel. Een oude bron meldt: 'dacht de tegenpartij wat lang na, dan viel de Senegalees in slaap, doch een klein stootje was voldoende hem weer volledig bij het spel te doen zijn'.

Woldouby stuitte pas op serieuze tegenstand, toen zijn groep Parijs aandeed. Daar woonden de sterkste spelers van die tijd. Wereldkampioen Isodore Weiss schijnt de eerste te zijn geweest die Woldouby enige franken afhandig wist te maken. Toen sloot Woldouby voor enige tijd zijn tent. Voor een tegenstander van niveau nam hij de tijd.

Toen de groep terugkeerde naar Senegal bleef Woldouby in Frankrijk. Hij behoorde er enige jaren tot de sterkste spelers en wist een kampioenschap van Parijs op zijn naam te brengen voor beroemde spelers als Weiss, Fabre en Bizot.

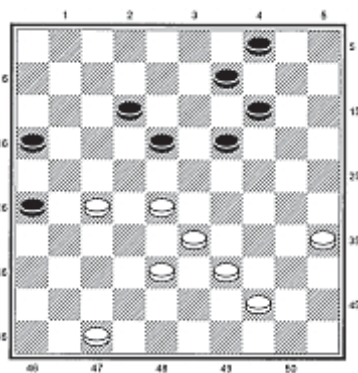

Diagram 1

Het noordelijke klimaat werd hem helaas snel noodlottig. Hij overleed aan tuberculose.

Woldouby, die ook enkele partijen speelde met onze beroemde landgenoot Jack de Haas, leeft nog voort als naamgever van een klassieke middenspelpositie die decennia lang vele analysatoren bezig hield.

Een halve eeuw later werd Frankrijk verblijd met de komst van Baba Sy. Hij was als 24-jarige in Dakar ontdekt door de Franse dammer Biscons en werd in 1959 kampioen van Frankrijk.

Een jaar later zou Senegal onafhankelijk worden van Frankrijk en zou Baba Sy uitgroeien tot een groot sportheld in zijn land door in het WK van 1960 tweede te worden, slechts een punt achter Sjtsjogoljew. Ook met Baba Sy liep het treurig af. Na een mooie sportcarrière kwam hij in 1978 bij een (auto) ongeluk om het leven. Ton Sijbrands schreef in 1989 'het Groot Baba Sy boek' waarin alle partijen van zijn vriend bewaard blijven.

Na Baba Sy traden in Senegal met regelmaat sterke grootmeesters naar buiten als Bassi-

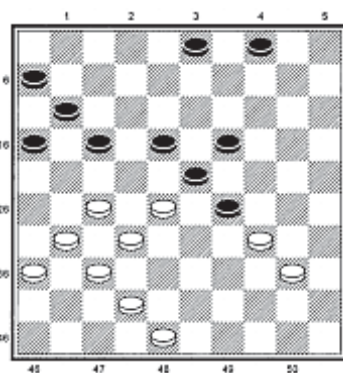

Diagram 2

rou Ba, Macodou N'Diaye en Ndiaga Samb. De talenten, en het zijn er vele, hebben echter bij lange na niet de trainingsmogelijkheden van Europese collega's. Dat werd in de afgelopen interland eens te meer duidelijk.

Diagram 1

Ron Heusdens-Ousseynou Mbengue (Sen.-Ned., 12 maart 2011, Dakar)

Heusdens speelde ingetogen en won enkele partijen door het geduldig uitbouwen van kleine voordeeltjes. In dit fragment heeft wit (aan zet) al groot voordeel. Schijf 27 houdt het tweetal 16 en 26 in bedwang, zwart is de controle over veld 24 verloren en schijf 47 is een mooie verdediger.

43.33-29! 4-10 (!)

Ziet geen heil in passief verdedigen met 43...14-20. Dat is terecht, waarbij het van belang is om na 44.39-33! 19-24 45.44-39! 9-13 46.28-23! de finesse 46...4-10 47.33-28!! 24x31 48.39-33 18x29 49.33x4 te onderkennen.

44.29-24! 19x30 45.35x24 18-23 46.28x19 14x23 47.38-32 9-13?

Onder druk van de klok vind

zwart geen verdediging. Na 47...12-17! 48.44-40 17-21 en aansluitend 23-28, 21x32 is een eindspelwinst voor wit nog in nevelen gehuld.

48.24-20! 23-29 49.44-40! 12-18 50.32-28!

en in deze verloren positie - er kan volgen: 50...13-19 (na 50...29-33 wint 51.20-15) 51.39-34! 29-33 52.28x39 10-15 53.39-33 15x24 54.33-28! W+ - was zwarts bedenktijd voorbij.

Een bezienswaardigheid was de tactische winst van Pim Meurs op meervoudig kampioen van Afrika Bassirou Ba, de man die nog met Baba Sy heeft gespeeld.

Diagram 2

Pim Meurs-Bassirou Ba (Dakar, 13 maart 2011, na 39...13-18?)

Er was voor zwart geen vuiltje aan de lucht, als hij 39...17-21 had gespeeld. Wit verrast hem met een zeldzame offerwending.

40.28-22!! 17x28 41.42-38!

Zwart kan zich het beste verweren met 41...19-24 42.27-21 16x27 43.31x33 4-9 (niet 43...18-22? 23-28 45.32x23 29x18 46.34-29! en wit wint) 44.37-31 (na 33-28 volgt 29-34, 34x25 29-34) 11-17! 45.48-43 17-22! en zwart is in veiligheid, omdat hij op 32-28, 34x12 kan plakken met 24-29. Maar wat is er tegen op **41...28-33?**

moet Ba hebben gedacht. Daar kwam hij snel achter:

42.27-21! 33x42 43.32-28!! 23x41 44.48x46! 16x27 45.31x33

en nu staat zwart een schijf achter en gaf op.